

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K.

Megjelen minden
vasárnap

Kitartás és bizalom.

Tagadhatatlan, hogy könnyen hevülő, könnyen lángra lobbanó nép vagyunk. Azt szeretnők, ha minden nap újabb és újabb győzelmeket szülne, nagyokat, világra szólókat.

Ha napokig nincs nevezetesebb jelentése a főhadvezetésnek, akkor pedig a pesszimizmus vesz erőt rajtunk s a hallgatást arra magyarázzuk, hogy biztosan valami baj történt.

A két szélsőség között hajladozunk hol ide, hol meg amoda. S az ilyen idők alkalmasak arra, hogy még a legkép-telenebb híreknek is hitelt adjunk.

Az a mi nagy bajunk, hogy nagyon kevésbé ismerjük a földrajzot. Nemcsak a messzebb eső országok földrajzát nem ismerjük, hanem bizony, eléggé elszomorító, hogy még hazánk területi viszonyait sem ismerjük.

A legtöbb ember olvassa az ujságot, de alig jut eszébe száz közül egynek, hogy a térképen figyelemmel kísérje az események hullámzását.

Igy azután nem csoda, hogy amikor a főhadvezetés világosan megindokolja, hogy stratégiai szempontokból a Kárpátok néhány pontján egy kissé hátrább vontuk védővonalunkat, már akadtak olyanok is, akik Miskolcon oroszokat láttak.

Mintha bizony az csak úgy menne, hogy az ellenség gyorsvonatra ül s egy éjszaka beszaladja az ördögös masinával a félországot.

Még mindig nem vagyunk tisztában a modern háboru technikájával; még mindig nem tudjuk, hogy mi az a pozíció-harc, mi az a megerősített lövészárkokból vívott küzdelem.

Pedig hát megtanulhattuk volna. Ime, nincs a szövetséges franciának és angolnak annyi ereje, hogy a nyugati harctéren visszaszorítsa a németek vasgyűrűjét.

Ne féltsük mi sem a Kárpátokat. Az a szép illúzió elszállhat, hogy az ellenség előtt áthághatatlan, annyi azonban bizonyos, hogy az az ellenség, mely a Kárpátok taraját átlépte, az a mi erőnk hatalmas tüze alatt elpusztult.

Az ország termőföldjére ellenséges csapat nem teheti lábát, mert azt egy áttörhetetlen gát választja el az ellenségtől.

Ha eddig ellentálltunk dicső német szövetségesünkkel s az arányokat már-már sikerült kiegyenlíteni, nem szabad bizalmunkat egy pillanatra sem elveszíteni a végső győzelemben.

Az a mienk lesz! Annak a mienknek kell lennie!

De reánk idehaza nagy kötelesség vár!

Mig a magyarság fegyveres ereje ott áll az ellenséggel szemben, addig nekünk idehaza pihennünk nem szabad. Dolgoznunk kell nekünk erőink vég megfeszítésével, hogy a magyar föld minél több kalászt teremjen.

Áldott magyar földünkön hullámzó kalász a mi éles fegyverünk, mig ez a kalász nekünk érik meg, addig a pokol tüze sem képes megingatni bennünket.

Ezt tudja az orosz is, azért szeretne lejönni a hegyekről, hogy ezt a gazdag éléstárt elpusztítsa.

Legyünk nyugodtak, ide nem teheti lábát!

Minél jobban kitartunk a munkában, annál nagyobb lehet bizalmunk a győzelemben!...

Nyugalom a harctereken.

Az oroszok, ugylátszik, még súlyosabb veszteségeket szenvedtek a Kárpátokban, mint ahogy azt eddig gondoltuk. A napokban közölték azt a zürichi táviratot, mely azt jelentette, hogy a francia és angol lapok értesülése szerint az oroszok ötszázezer embert vesztek a Kárpátokban.

Tudtuk, hogy az orosz offenziva megakadt, de hogy teljesen

megálljon, arra nem voltunk elkészülve, sőt minden katonai szakértő azt a véleményét fejezte ki, hogy az oroszok csak retablirozzák magukat s aztán újra kezdik a támadást.

Napok óta azonban ennek még a nyomát sem lehet látni s azok a harcok, amelyek mostan a Kárpátokban folynak, teljesen jelentéktelenek.

A semleges államok sajtójában az a vélemény uralkodik, hogy habár az utóbbi időben az oroszok óriási erőlködéseket tettek a Kárpátokban, még mindig nem lehet mondani, hogy a végső küzdelemre készen állanak.

Angol katonai körök véleménye szerint is az osztrák és magyar erősítések, melyek a Kárpátokba érkeztek, rendkívül jelentékenyek.

Ezek a csapatok, ellentétben az orosz erősítésekkel, jól begyakorolt katonákból állanak. Ennek tudható be az a viszonylagos nyugalom, mely a kárpáti fronton uralkodik.

Höfer pénteki jelentése szerint is a kárpáti arcvonalon csak az Erdős- Kárpátok környékén folytak itt-ott harcok, de az előrenyomuló orosz gyalogságot mindig jelentékeny veszteségeik mellett visszautasítottuk.

Azok a kétségbeesett küzdelmek — írja a Times egyik legutóbbi vezércikkében — melyek a keleti fronton, a Kárpátok birtokáért folynak, óriási fontosságuk. A keleti fronton viselt háboru egész sorsa függ ezektől. Az oroszok még mindig az uzsoki szoros északi oldalán küzdenek.

Családaink a háborus időben.

Irta: **Prohászka Ottokár.**

A háboru szélvészét a családi fészek is érzi; de mennyire érzi! Mennyi gond s aggodalom fészke ilyenkor a szeretet fészke; hány szemből csordul ki a bánat könnye s a néma ajkakon ott lebeg a kérdés, melyre nincs felelet: Mi lesz veled? Visszajön? Ugy-e visszajön?

Bizony ezt kérdezik és sokan kérdezik, mert bizony sok-sok családból elment az édesapa, elmentek a fiak, testvérek; elmentek, még pedig ütközetbe, háboruba mentek s onnan nem jön mind vissza; hát ki lesz az, aki nem jön vissza? S ezt kérdezik összebujnak, mint a csibék, mikor kánya kering az udvar fölött, vagy mint a juhnyáj a legelőn, mikor a vihar közeledik s nem tud hazamenni.

Milyen fázós hát most otthon a nagy gondban s milyen láthatatlan árnyékok esnek minden családi fészekre... a veszedelmek árnyai!

Bármily nehéz idő jár fölöttünk, a legszükségesebb az lesz, hogy a családnak feje legyen s hogy ha a családatya el is ment, mégis minden családban ott legyen az, ki magát a „családos emberhez hasonlítani szeretne.

Hinnünk kell, hogy köztünk van az a bizonyos „családos ember“, az Isten s hogy velünk van s el nem hagy s hogy soha sem lehet őt úgy megérezni, mint ilyenkor, bajban, buban, aggodalomban. Ilyenkor szeret megnyilatkozni; ilyenkor akarja, hogy ráismerjünk, hogy vele szóba álljunk s kegyelmeit vegyük; azért mondja a zsoltárossal, hogy „ő — már mint én, meg te, meg mindenki, ki bajban van — segítségül hív engem: Te vagy Atyám, Istenem s üdvöm oltalma. S én megtartom neki irgalmasságomat és szövetségemet hiven őneki“ (Zsolt. 88, 27.)

Meg kell nyugodnunk abban a hitben, hogy Isten velünk van, hogy köztünk van s hogy el nem hagy. Ez a hit családainkba zárja őt; ez fogja le s el nem eresztí. Ugy tesz, mint Jákob pátriárka, ki álmában küzdött a tőle távozni készülő angyallal, megfogta őt s mondta: „el nem eresztlek, mig meg nem áldasz engem“, mi meg azt mondjuk: áldj meg minket. Uram! Áldj meg úgy, hogy el ne menj tőlünk!

Lelkünknek második visszahatása e nehéz időben az lesz, hogy nagyon-nagyon közel akarunk jutni egymáshoz.

Bizony az élet nincs mindig kedvező körülmények közé ágyazva, sőt azt nagyon is ellenséges hatalmak környékezik, melyek gyöngítik az életkedvet s ölik az életörömet. De éppen azért tud az élet ellentállást kifejteni s ellenszegül s visszahat a rosra, akár növény, akár állat vagy ember legyen.

Ha sok az eső, akkor a növény becsukja kis ablakait s ajtóit, vagyis pórusait, hogy el ne öntse bensőségét az idegen elem; mikor pedig kevés az eső s nagy a párolgás, akkor pedig azért huzza össze szöveit, hogy el ne párologjon a nedve.

Igy teszünk mi is; mikor sok az eső s bőségesen hull a lélek könnye, vagy ha szárazság van s lelkünk elsorvad a gondtól, akkor a bajok ellen összefogunk, talpraállunk s nem engedjük magunkat leteperni. Hasonlóképpen, mikor ránk csap a háboru s a csapások szélvészé, akkor megvetjük a lábunkat, átkaroljuk egymást s kettős bátorsággal s szívóssággal óvjuk házunkat, gondozzuk családunkat, gyermekeinket s jószágunkat várjuk a jobb időt.

Oly közel áll ilyenkor az ember emberhez, családtag családtaghoz, gyermek édesanyjához s úgy megérik azt mindnyájan, hogy egymásra szorulnak.

Mikor kiszakad körükből az édesapa s nincs támasza az édesanyának, mikor a gyermekek is megérik az erős karoknak, annak a bizó szempárnak s meleg szívnek hiányát: akkor valami erős érzés küzdí föl magát a lakhelyek mélyéből, mely mint nagy vágy s nagy elszántság hatja át valamennyit s megemberelik magukat s iparkodnak pótolni munkát, vigaszt, meleget s szeretetet.

Mily nagy áldás háramlik tehát még e szomorú időkben is a családokra, ha a veszedelmek behatása alatt tényleg megerősödnek a családi érzések s ha szülő, gyermek, testvér egyaránt megtapasztalja, hogy egymáséi, hogy egymásra szorulnak s egymásnak köszönnek sok-sok jót, amit magukból, egymagukban állva, soha nem meríthetnének; ilyen a családi közösség, a meghitt bizalmasság, a megértő szeretet, a béke és öröm dacára az élet terhének s küzdelmeinek!

Van azután még egy édes, csengő hang, mely úgy tör ki a családi fészkekből, mint viharban a madárfiók síró sipogó szava anyja után s ez a buzgó s lelkes vágy a béke után.

Honnan szálljon ez föl inkább az égbe, mint éppen a családi élet köréből?!

A család, ha igazán a szent család mintájára alakult, legédesebb béke otthona, ahogy az erőszaknak sehogysem, de még a törvény beavatkozásainak is alig van helye.

Ha valahol, hát a családban találjuk fel a békét. Még ha a közélet zajos is s a kenyérért való küzdelem keserves is, de a zaj csituljon el a lakóház küszöbén s a gyűlölködés s a küzdelem hullámai törjenek meg rajta; aki pedig a küszöböt átlépi, az érezze meg annak a nagy elvnek hatalmát, melynél fogva „az én házam az én váram”, melynek falai közt meglelem nyugalmasomat.

Érthető tehát, hogy a béke otthonából száll föl a közbékéért az égbeható imádság. Itt el tudják azt mondani, mert itt tudják a béke áldásait élvezni; hiányukat pedig soha s sehol sem érzik meg úgy, mint akkor, mikor az apa vagy fiu hadba vonult, — mikor úgy fájlalják nélkülözéseit s szegvedéseit, mikor egy közös sebből közös fájdalommal vérzik az élet. Azért hát, csak rajta!

A családi szentély legyen a béke angyalának otthona s az vigye föl az édes szülők s a testvérek imáját az Isten trónja elé s hozza le a népek családjainak a legnagyobb jót, a béke áldását.

Ez érzéseket megtaláljuk a názárethi szent családnak körében is. Azt is sanyargatta gyilkos üldözés, azt is beárnyékolta a gond és bu, de ugyancsak ott forrtak egybe a szívek a nagy hitben s szeretetben.

Kétségbeesés s elkeseredés soha sem lépte át azt a küszöböt, ahol maga az Isten lakott s ő váltotta ki szívükből a hozzá való ragaszkodást s a gondviselésben való megnyugvást. S mily közel álltak azok az isteni, kedves lelkek egymáshoz, amely közel Istenhez! Hiszen ő füzte egybe őket, sőt ő maga volt kötelékük.

Legyen a mi családainknak is szíveket egybefűző köteléke az Isten, — legyen ő az összetartás eleme! Akkor ha el is vész egy-egy kedves tag a családból, majd megtaláljuk azt is Istenben s rátalálunk majd egymásra is a nagy „családos ember” házában.

A hazaárulók vagyonát elkobozzák.

Az igazságügyminiszter a képviselőház hétfői ülésén a hazaárulók vagyoni felelősségéről törvényjavaslatot nyújt be, mely a mostani háboruban szerzett sajnálatos tapasztalok által indítva, a régebbi, magánjogunk által megjelölt irányban a hazaárulóakra vagyoni felelősséget állapít meg.

Az olyan magyar állampolgárokat ugyanis, akik háboru idejében az ellenséghez pártolnak és azt kémkedéssel fegyveresszolgálattal vagy másnemű szolgáltatással támogatják, vagy evégből ellenséges csapathoz csatlakoznak vagy önként ellenséges területre távoznak, cselekményük amennyiben a felség sértés vagy a hűtlenség bűncselekményének tényálladékát foglalja magában, az ebből keletkező hátrányokért egész vagyonukkal felelőssé teszi a törvényjavaslat, úgy

hogy aki ilyen bűncselekményt követ el, annak egész vagyona a törvénynél fogva az államra száll át.

Együttal gondoskodik a javaslat arról, hogy az államnak ez az igénye rosszhiszemű elidegenítések ellen mindjárt a bünvádi eljárás megindításakor a tettes vagyonának birói zárlat alá vételével kellőleg biztossítsassék.

A törvényjavaslat rendelkezései súlyos felelősségük tudatára fogják ébreszteni azokat, akik a hazájuknak tartozó hűséget és állampolgári kötelességeiket megszegni és hazájuknak az ellenség támogatásával kiszámíthatatlan károkat okozni hajlandók lennének és egyttal lehetetlenné fogják tenni azt, hogy a hazaáruló tettesek a büntető igazságszolgáltatás elől való menekülésükkel felelősségük alól egészen kivonhassák magukat.

Dolgozzunk!

A lusta gazdának kényelemszeretete teremtette azt a hitet, hogy a termés csak Istentől függ.

Az igaz, hogy az időjárást nem kormányozhatjuk, de azért irányíthatjuk az egész termelést, kormányozhatjuk az egész földművelési munkát oly módon, hogy fokozzuk a föld hozamát s a termelés módjának praktikus megválasztásával és eszközeinek megteremtésével beállíthatjuk az agrárpolitikát a háboru szolgálatába.

A háboru szükségszerűleg átídomította egész állami és társadalmi életünket, tehát átalakító hatással kell, hogy legyen földművelésünkre is. Ennek is a háboru célját kell szolgálnia s elsősorban emberi élelmiszerekről, kenyérmagvokról és emberi táplálkozásra szánt zöldségféléről kell gondoskodnia.

Szükséges tehát, hogy a hagyományos szokásoknak, sőt az egyéni szabadságnak bizonyos korlátozásával kényszertermelést rendezzünk be.

Kényszerrel kell alkalmaznunk abban a tekintetben, hogy megműveletlen kopár terület ne maradjon az országban; hogy a megmunkálásra szolgáló munkaerő kényszer útján is rendelkezésre álljon s végül, hogy a legszükségesebb gabonaneműek termelésére szoritkozzék minden földművelő és így a föld alkalmas volta mellett nem a gazda tetszése, hanem az országos szükség szabja meg a termelés anyagát.

És ha szerte nézünk az országban, egy pár későn kiadott fél-rendszer szabályon kívül alig látunk valamit, ami az idejének fokozására kilátást nyújtana.

A földművelési kormány kiadott ugyan néhány általunk rég említett rendelkezést, de nem látunk egy céltudatosan megszervezett akciót, mely biztos eredménnyel kecsegtetne.

Például nem hisszük, hogy a hiányzó munkaerőt pótolhatná a katonák egy részének két heti szabadságolása. Ez az ideoda utazással oly rövid idő, mely legfőleg a fáradt katona otthoni kipihenésére lehet elegendő. S nem is tudjuk, hogy hadvezetőségünk nélkülözhet-e most tavasszal sok küzdő katonát a harcveronalból.

Még ha az ország sok részében s főleg a szegedi és fővárosi kávéházakban üdülő katonákat vinnék a földművelési munkára, többre mennénk s ezeknek nem ártana meg, ha az eke szarva mellett üdülének.

Csak a német példára kell hivatkoznunk, ahol tényleges katonák a hadsereg lovaival végzik a tavaszi szántást, sőt motoros ekéken is láttak már vaskeresztes vitézeket.

Abban sem bizunk, hogy földünk minden része megmunkálásra fog kerülni.

A kopár területek s ezek között az erdőségek fölhasználható részeinek bevetésére a kormány erőtlen rendeletet adott ki, mert nem parancsolt reá például a holt kéz birtokainak ez idő szerinti uraira, hogy adják át a szegény nép, vagy a kincstár számára e területek részét megmunkálásra.

Feltűnő hirdetések jó hasznot hoznak

Feltűnő hirdetések közzétételét olcsón vállalja a Mindszenti Lap kiadóhivatala iparosoknak és kereskedőknek árkedvezmény!

A kopár területek kihasználását nem lehet a birtokosok tetszésére bízni. Amely földrészt nem munkál meg a birtokos, azt ki kell adni a községnek hivatalos használatra. Aztán azt is szigorúan kell ellenőrizni, hogy az ugarolás régi szokását az idén föl kell adni.

Átlag a magyar föld 10—15 százaléka évenként ugaron marad. Ezt most nem szabad engedni. S a föld termőképességét műtrágyával kell fokozni, de ennek behozataláról és szétosztásáról a kormánynak kell gondoskodni.

Mivel pedig a teendő oly sok, az idő pedig oly kevés s a központi hatóságok oly lassan mozognak, azt kell sürgetnünk, hogy a kormány ruházza fel a korlátlan cselekvés és rendelkezés hatalmával a vármegyék vezető embereit, akik jobban ismerik a helyi állapotokat, a föld termőképességét, a nép viszonyait, mint a kormány közegei. Az alispán, a főszolgabíró és a jegyző kezébe kell tenni a végrehajtást és az ellenőrzést, teljes hatalommal és teljes felelősséggel.

Térjen vissza a kormány az önkormányzat erőihez, akik helyi ismerettel, szakértelemmel s kérlelhetetlen szigorral fogják berendezni a kényszer-termelés egész munka-szervezetét.

A központi kormány irtsa ki a visszaéléseket, a közvetítőket, vigyázzon a kasszára, de az éléskamrát majd az ország tölti meg.

A VAK KATONA.

A nyárközön, hogy indulnánk,
Virágeső hullott reánk;
Feleségem könnyeztetett,
Kicsi fiam nevetgetett
S rájuk a nap
Fénypalástot teregetett.

Szülőfalum, hogy elmaradt:
Szememből forró köny fakadt.
S miközben szállt a nap alább:
Bucsut intett a délibáb...
Csalóka fény!
De láttam... láttam legalább!

Merre a vonat zakatolt,
A rónán pacsirta dalolt.
És ahol pihenni megállt:
Felénk áldó sóhajlás szállt:
A szellő is
Vigasztaló dalt muzsikált.

Eljött az éj. Bealkonyult;
A rónaságra csend borult.
Majd villámlott: gránát robbant!
A föld szive nyögve dobbant
És két mécssem
Örök tüze végsőt lobbant.

A kedvem már nem virágos,
A szemem már nem világos!
Tekintetem setétben jár,
Nem int felém hajnalsugár;
Virradatra
Sajgó lelkem hasztalan vár.

Hallom a kis harang szavát,
A csattogó madár dalát;
Érzem a csókot, lány kezét,
Mely napfényes multba vezet...
És zokogok:
Megőrjít az emlékezet!

BÁTHORY GÁBOR.

A háború vége.

Mint több szó esik a békéről és most a legérdekesebb és legizgatóbb probléma készsége nélkül az, hogy mikor következik el a béke örömnapja.

Ebben a hangulatban természetesen hálás talaja van a béke jósoknak, akik mindenféle alakban gombamódra teremnek és furfangos prófétáikkal bámulatba ejtik a közönségesebb halandókat.

Érdekes, hogy a próféták majdnem egyetértenek abban, ép úgy a 200 év előtt élt nürnbergi zöldségárús, mint a mult évben meghalt aggastyán, aki a halála napját is megjövendölte, és a pesti villanyosban jósoló csigányasszony, — hogy

tavasszal április végén, vagy cseresznyeérés idején vége lesz a háborúnak.

Hasonló esetet olvasunk most a szomszédból. Állítólag fültanu beszélte el a következőket:

Orosháza és Hmvásárhely között, a kutasi állomáson hirtelen állott meg a vonat, úgy hogy az emberek egymást majd hogy fel nem lökték a nagy rázkódástól.

Egy kalapos dámát jól oldalba érdekelt véletlenül egy testes orosházi asszony, mire őnagysága mérgesen ráírvált:

— Ne lökdössön!

— Nem én vagyok az oka — válaszol az asszony — a vonat lökdöött meg s úgy estem a nagyságára. Azért ne hencögjön olyan nagyon, mert hogy nincs is mire; én jobban henegehetnék, mert hogy több pénz van a zsebembe, mint a nagyságának.

Az utasok figyelmesek lettek a párbeszédre s egy jókedvű gazdember oda szól az asszonynak:

— Ugyan lelkem, mennyi pénz van a zsebében, hogy olyan nagyon hencögjék?

Az utasok nagy hahotája tört ki, amikor az asszony nagy begyesen válaszolt:

— Nekem három korona van a zsebemben, de a nagyságának csak 27 fillérje van.

Minden utas kérdőleg nézett a kalapos dámára s a jókedvű gazda illedelmesen föl is kérte őnagyságát, nézze meg az erszényét: mennyi pénz van benne, hogy hamarosan megcáfoljuk a nyelven menyecskeit.

De nagy lett a meglepetés, amikor őnagysága megolvasta erszénye tartalmát s pont 27 fillért talált benne.

— No lelkem — szól a gazda — most már azt is mondja meg, hogy az én zsebemben mennyi pénz van?

Az orosházi asszony rögtön kész volt a válasszal.

— Gazduram erszényét jobban szeretném, mint a nagyságáét, mert abban 365 korona 18 fillér van.

Gazduram sem volt rest, előszedte bugyellárisát, megolvasta a pénzt s pont 365 korona 18 fillért talált benne.

Nagy volt az elképedés az utasok között s az orosházi menyecskeinek nagyon megnőtt a tekintélye.

— Hát ha maga olyan tudós asszony — szól ismét a gazda — mondja meg azt is, hogy mikor lesz vége a háborúnak?

— Azt is megmondom — szól

az asszony — április végén megkondulnak a harangok az országban s a békét fogják hirül adni.

— Két fiam van a háboruban — szól erre a gazda — ha igazat mondott, száz koronát nem sajnálok, elküldöm póstán a lakására, itt az irás róla.

S nyomban irást adott a 100 koronáról. Egy másik gazda ember meg ráduplázott, hogy ő is 100 koronát ad, ha a jóslat beválik s ő is irást adott róla s mindketten feljegyezték az asszony nevét.

Április vége már nem messze van. Addig türelemmel lehetünk, hogy az orosházi jós asszony igazat mondott-e?

HIREINK

Indulóban.

Látod rózsám, hogy behívtak,
Katonák értem irtak —
Ahol fehérlik a Tátra:
Szükség van magyar bakára.

Ott a muzska! El kell menni,
El kell őket onnan verni —
Csókok hullnak, könnyek hullnak,
a legények most indulnak,
messze utra, messzeségbe,
oda ki az országszélre!

Fehér ormán a Tátrának,
girhes muszkák akarnának
átaljönni. Rajta, rajta!
A fogát majd mind itt hagyja!

Ne nézz busan én utánam,
ittthon hagyott virágszálam,
az egész nem lesz nagy munka,
meglátod, hogy fut a muszka!

Ne induljunk utra könnyel —
Nevess rám, hogy menjek könnyen
Mire a buzaszem pereg,
aratásra itthon leszek...

VÉRTESEY GYULA.

— **Főuri adományok.** A mindszenti Vöröskereszt-egylet sebesültek kórháza céljaira — mint értesültünk — Pallavicini Sándorné ő excellenciája Szilvássy Sándor plébános utján 300 koronát, Pallavicini Sándor őgróf ur ő excellenciája pedig Marosy Pál jószágfelügyelő utján szintén 300 koronát adományozott.

— **Előléptetés.** Őfelsége, a király Pákozdy István szentesi vezető kir. járásbírónak a táblabírói címet és jelleget adományozta. Pákozdy István erre a kitüntetésszámba menő előléptetésre hosszú bírói pályáján méltán rászolgált. Kinevezése ismerősei és barátai körében bizonyára általános örömet fog kelteni.

— **Uj hivatalos órák a vármegyén.** A hadi állapot folytán előállott rendkívüli viszonyoknak megfelelően a vármegyei központi hivatalokban Dr. Nagy Sándor alispán a hivatalos órákat folyó évi április hó 15-től kezdve a további intézkedésig köznapokon délelőtt 8—12 délután 3—5 állapította meg. A Gergely-féle naptár szerinti ünnepeken pedig délelőtt 9—11 óráig tartatnak hivatalos órák. Az iktatói

hivataloknál beadványok köznapokon délelőtt 8—11 óráig és délután 3—4 óráig, ünnepeken pedig délelőtt 9—11 óráig fogadtatnak el.

— **Népmozgalmi adatok.** A vármegyei főorvosi havi jelentés szerint a március havi népmozgalmi adatok a következők: élveszületett a vármegye területén 272 fi és 231 nő, összesen 503 gyermek. Halva született 3 fi és 2 nő, összesen 5 gyermek. Meghalt 182 férfi és 166 nő, összesen 348. Természetes halálesetek száma 344, erőszakos 4. Házasságot kötött 16 pár.

— **Háborus délutáni előadás.** Ma vasárnap a Hitelszövetkezet helyiségében a multhoz hasonlóan ingyenes előadás lesz, melyen Gelsy Péter, Karaszka Kálmán és Szvoboda Ödön tanítók a háborúval kapcsolatos tárgy, lakosságunk nemes szórakoztatására való dolgokról fognak értekezni. Miután az előadás ingyenes és ismeretterjesztő, a részvételt mindenkinek csak ajánlhatjuk.

— **Az állategészségügy állapota.** Fuchs Andor kir. főállatorvosnak az április havi közgazgatási bizottsági ülés alkalmával előterjesztett havi jelentése szerint az állategészségügy állapota március hónapban igen kedvező volt. Ragadós állatbetegség az egész vármegye területén csak három esetben lépett fel és pedig ragadós száj- és körömfájás Sövényházán, sertés vész Fábiansebestyén és veszettség Csongrádon. A régebbi betegségi esetekkel együtt a veszettség: Szentes és Csongrádon; száj és körömfájás Sövényházán és Tápén; rüh kór: Csongrádon; sertésvész: Csongrádon, Fábiansebestyénen, Sövényházán és Horgoson áll fenn. A vasuti marharakodó állomásokon a szállítások akadály nélkül megtörténtek.

— **Hadifoglyaink helyzete Szibériában.** Megbízható értesülés szerint a német és osztrák-magyar hadifoglyok helyzete Szibériában teljesen megnyugtató. A hadifoglyok nem koncentrációs telepeken vannak elhelyezve, hanem parasztházaknál. Az élelmezés költségeit az orosz kormány fizeti. A parasztnak a hadifoglyokkal műveltetik földjüket, amiért pénzbeli ellenértéket kapnak azok. A tiszték a községekben szabadon mozoghatnak és nincs más feladatuk, mint a legénység felett a fegyelem gyakorlása.

— **Védekezés a peronospora ellen.** A háborus viszonyok következtében beállott rézgálichiány és rézgálicdrágaság a gazdák figyelmét a peronospora védekezésnek minél okszerűbben való végrehajtására terelte, amivel kapcsolatban a közönség érdeklődése a rézgálictartalmu keverékekre és egyéb szurrogátumokra irányult. Ily viszonyok között az Ampelologiai Intézet gondoskodott arról, hogy a közönség kellőképpen tájékoztatva legyen. „Tájékoztató a peronospora elleni védekezésekről” címe a füzetnek, amely az intézetnél végzett elemzések és kísérletek alapján felsorolja a közforgalomban levő összes peronosporaellenes szereket, közli ezeknek

összetételét és alkalmazási módját, gyakorlati tanácsokat adván a szőlősgazdáknak a védekezés mai nehéz és sok körülményt és óvatosságot igénylő viszonyai között. Az Istvánfi Gyula dr. egyetemi tanár vezetése alatt levő intézet egyszerű levelezőlapon való kérésre minden érdeklődőnek díjlanul küldi meg a füzetet.

— **A hadikölcsönkötvények kiszolgáltatása.** Értesülésünk szerint a végleges hadi kölcsönkötvények kiszolgáltatása már e hó eleje óta folyamatban van. A pénzügyminiszter különös súlyt helyez arra, hogy az aláírók a folyó hó végéig a szelvényekkel ellátott végleges kötvények birtokában legyenek, s minden intézkedést megtett arra nézve, hogy ez is bekövetkezzék. És habár a kötvények kiadása az aláírási helyekre — a jegyzések rendkívüli nagy számánál fogva, igen nagy munkát ró, előreláthatólag rövid időn belül az összes ideiglenes elismervények ki fognak végleges kötvényekre cseréltetni, úgy hogy az aláírók május hó 1-én lejáró szelvényeiket kellő időben be fogják válthatni.

— **Selyemhernyótenyésztés a megvakult katonák javára.** Varga Gyula kaposvári nyugalmazott állami tanító beadványt intézett a háboruban megvakult katonák segélyezésére alakult bizottsághoz. A beadványban azt a gyakorlati eszmét veti fel, hogy miután a selym-herék kiosztása nemsokára megkezdődik, hívják fel az ország lakosságát, hogy mindenki, akinek az udvarában csak egy szederfa is van, megfelelő mennyiségű selym-herét kérjen. Ezirányban az ország lelkészei, jegyzői is működhetnének közre. Ha minden kisvárosi vagy falusi ház udvarán egy-egy szederfán egy-két gramm selym-herét tenyésztenek, közepes siker esetén is minden gramm hernyóból másfél kilogramm selyemgubó lesz, amely átlagos árban számítva, három korona értéket képvisel. A selym-herét tenyésztésére alapul csak fél millió szederfát számítunk az országban, a jótékony célra hozzávetőlegesen egy millió korona érhető el, amely összeggel a megvakult hősökön és családjaikon segíteni lehet. A bizottság a közhasznú terv megvalósítására érintkezésbe lép a földművelésügyi minisztérium illetékes ügyosztályával.

— **A munkásság dícsérete.** Ismételt és minden oldalról hallani híreket, amelyek arról szólnak, hogy a munkásság és különösen a magyar szervezett munkások a háboruban mennyire kiveszik részüket és hogy magatartásuk valamennyi társadalmi osztálynak például szolgálhat, úgy a személyes szolgáltatások tekintetében, mint az áldozatkészség terén. Hadvezetésünk is rendkívül meg van elégedve a munkás katonákkal, akik fegyelmettségükkel, vitézségükkel és kötelességtudással mindenütt általános megaláztatással találkozhatnak. A társadalmi mozgalmakban is aránylagosan igen tiszteletreméltóan veszik ki részüket és a gyűjtéseknél a maguk fillérével és hatásaival mindenütt ott

vannak. A magyar munkásságnak ez az öntudatos magatartása és fegyelmettsége a háboru alkalmával, sok irányban alkalmas arra, hogy megváltoztassa a róluk táplált véleményét még azok körében is, akik jóhiszemű elfogultsággal viseltettek a munkássággal és annak szervezeteivel szemben. A háboru alatt a munkásság megmutatta és megmutatja, hogy tud kötelességtudó, öntudatos polgár is lenni és ebbeli fegyelmettségével például szolgál sok tekintetben a társadalom több osztályainak is.

„Füsttelen nap. Május elseje a rokkantaké!”

— **Fémet a hadseregnek.** A hadsegélyző bizottság tekintettel arra, hogy ellenségeink a hadi célokra szükséges nyersanyagok behozatalát meggátolja, felhívást intéz a közönséghez, hogy — a vas és acél kivételével — minden birtokában lévő és nélkülözhető házi-, konyha- és egyéb fémtárgyakat, nevezetesen: sütőket, lábasokat, fazekakat, tartányokat, merő- és más kanalakat, szűrőket, korsókat, kannákat, katlanokat, mozsarakat, mosó- és mosdóedényeket, poharakat, csészéket, sulyokat, szitákat,

vödöröket, kádakat, csöveket, jég- és virágtartókat, lakatokat, kulcsokat, kilincseket, ablakredőnyöket, hamutartókat, bográcsokat, diszszégeket, butordiszeket, szegeket, játékokat, lámpákat, disztárgyakat, stanniolt, üveg- és pipakupakokat, ón- és ólomtartányokat és mind ezeknek törmelékeit, vagyis mind azokat a tárgyakat, amelyek kizárólagosan vörösréz, sárgaréz, bronz, nikkel, ón és ólomból vagy ezen fémek felhasználásával készültek, már most gyűjtse össze, hogy azokat a jelzett célra — a legkésőbb megjelölendő gyűjtőhelyekre a közrebocsátandó irányu felhívás után — haladéktalanul és díjlanul beszovaltathassa. A hadvezetés a begyűlendő fémeket a becsár ötven százalékában megfizeti és ezt az összeget az Országos Hadsegélyző Bizottság rendelkezésére fogja bocsátani.

— **Tábori postai csomagforgalom a tábori posták második csoportjához.** A kereskedelmi miniszterium a következő rendeletet adta ki: Folyó hó 19—23-ig bezárólag terjedő öt napon át a 9., 11., 13., 17., 18., 22., 27., 29., 30., 39., 45., 46., 51., 55., 56., 70., 78., 79., 81., 83., 87., 88., 94., 95., 69., 101., 104., 106., 116., 119., 126., 139., 156., 186., 210., 301., 304., 305., 306., 307., 308., 309., 311., 312.,

315., 316., 317., 318., 319., 350 és 507. számú tábori postákhoz adhatók fel csomagok.

— **Tilos a szivarropogtatás.** A pénzügyminiszter a fertőző betegségek elterjedésének minden ténen való meggátolása végett rendeletileg megtiltotta, hogy a közönség a trafikokban a szivarokat vagy cigarettákat fogdoshassa és válogathasson közülök. A darabonként eladásra kerülő szivarokat ezentul maga az elárusító veszi ki a dobozból és úgy adja el a vevőnek.

Felelős szerkesztő és kiadó: HORVÁTH ANTAL
Nyomatott Horváth Antal grafikai műintézetében Mindszentén, az 1915-ik évben.

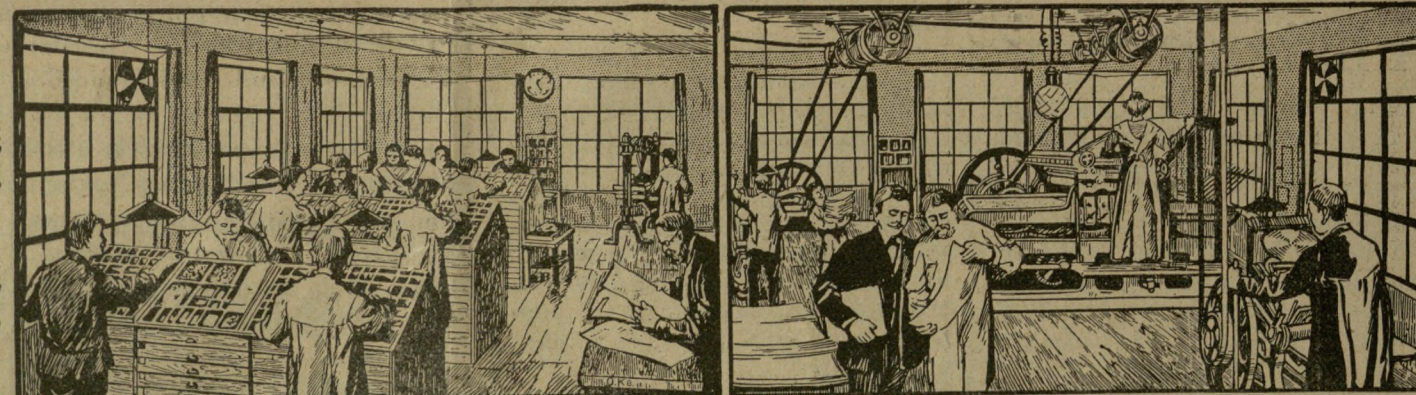
Képes

levelezőlap-ujdonságok legolcsóbban kaphatók Horváth Antal papírárusnál Nagy raktár levélpapírokban

Mielőtt hadba vonulna, fényképeztesse le magát! Szébb emléket nem hagyhat családjánál

Élethű fényképek modern kivitelben készülnek Horváthné műtermében! Árak a régiek.

Horváth Antal könyvnyomdai műintézete

Készít művészi kivitelű nyomtatványokat